

CEZA HUKUKU ALANINDA ADLİ PSİKİYATRİ UYGULAMALARI

Hüseyin Hamdi Özsan*

Hukuk ile psikiyatri arasındaki etkileşim halen devam etmekte ve gelişmekte olan bir süreçtir (7). Adli tıp, hukuki ve tıbbi bilimlerden arka alarak doğmuş bir bilim dalıdır (6). Adli tıbbı «tıbbi bilgilerin, bu bilgilerle aydınlatılması olası olgularda hukuk ve suç olaylarına uygulanmasıdır» diye tanımlayabiliriz (6,10). Bu tanımdan da anlaşıldığı gibi belli bir tıp dalının sınırları içinde kalmayıp tüm tıp dallarının adli sorunlarının çözümüne yönelmiş bilgi ve konuları içerir (5).

Adli psikiyatri, adli tıbbın bir kolu olarak hukuk ile tıp bilimi arasındaki türlü bağlardan, köprülerden sadece birini oluşturur. Birbaşka deyişle, bir hukuk olgusunda kişinin ruhsal durumunun incelenmesi gerekirse, adli psikiyatri hukuk'a yardım eder (1).

SUÇ

Adını latince «crimen» sözcüğünden almış olan suç, bir çok düşünürce değişik biçimlerde tanımlanmağa çalışılmıştır. 1956'da See-ling «yasaca cezalandırılması gerekli psikosomatik bir davranış», 1958'de Ellenberger ise «yasaca yasaklanmış, ciddi anti-etik bir eylem» olarak tanımlamışlardır (1). Kriminoloji suç dediğimiz olgunun nedenlerini araştıran bir bilim dalıdır. Kriminoloji de suç, yasaların suç dediği şeydir (4). Ceza hukukunda da suç, yasaların suç dediği şeydir. Bir şeyin suç olması için, suç olduğu yasada belirtilmiş olmalı ve cezası da yasada yazılı olmalıdır (8). Suç'a daha geniş açıdan baktığımızda, suçun evrensel olduğunu görürüz. Ekonomik, siyasi, töre ve görgü'ye ait suçlar çeşitli memleketlerde değişmekle beraber, diğer suçlar hemen hemen bütün memleketlerde aynıdır. Töre ve görgü'ye ait suçlar giderek pek fazla uygulanmamakta ve ortadan kalkmak eğilimi göstermektedir. Suç ve cezaların göreceliğinden de söz edilir.

* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Uzmanı

Yani suç olup olmaması ülkeden ülkeye değişir, aynı ülkede zaman içinde de değişebilir. Sosyal yapının gelişmesi ve değişmesi ile son-derece ilgilidir (4).

Türk Ceza Hukuku'na göre bir eylemin suç olabilmesi için bir ta-kım öge'ler bir arada bulunmalıdır. Bunlara «suç'un kurucu = temel öğeleri» denir. Her suç çeşitinde bu öğeler ortaklaşadır. Birde her su-çun kendine özgü öğeleri vardır. Bunlara da «suç'un özel öğeleri» de-nir (8).

Suçun kurucu öğeleri, 1. Maddi öge, 2. Hukuk'a aykırılık ögesi, 3. Manevi öge = Kusurluluk'tur.

Manevi öge yani kusurluluk için üç alt öge'nin bir arada bulun-ması gerekir.

- a) Failin isnat yeteneğine sahip olması,
- b) Failin kasıtlı yada yasanın açıkça belirttiği yerlerde taksirli hareket etmesi,
- c) Failde kusurluluğu ortadan kaldıracak bir neden olmaması.

Hukukçulara göre «isnat yeteneği» demek, suçun işlendiği anda failin anlama ve isteme yeteneğine sahip olması demektir. Anlama, suç olduğunu bilmek demek değildir. Anlama yeteneği demek, bir ki-şinin yaptığı hareketin toplum içindeki yerini bilmesi ve toplum ha-linde yaşama kuralları ile davranışı arası çelişki olduğunu anlama-sıdır. İsteme yeteneği ise, çeşitli şekillerde davranma yeteneğinden birini serbestçe seçebilme yeteneğidir. Bir kişinin isnat yeteneğine sahip olabilmesi için bu iki özelliğe de sahip olması gereklidir.

Yasamız küçüklük, sağır ve dilsizlik ve akli maluliyet isnat ye-teneneğine etki ettiğini kabul etmiştir (8).

CEZA SORUMLULUĞU

Tarihsel gelişim dikkate alındığında ceza hukukunda hiç bir ko-nu «ceza sorumluluğu» kadar tartışılmamıştır. Geçmiş yüzyıllarda akıl hastalarının suç işledikleri zaman cezalandırılmayacakları dü-şüncesi yaygındı. Çok eski zamanlarda beri bir kişinin hareketi is-temli değil ve suçlu bir akıl ile yapılmamışsa o kişinin suçlu olarak etiketlenmesinin adil olamayacağı düşünülmüştür. Ceza hukukunun tüm ahlaki yapısının ceza sorumluluğunun test edilmesine dayandığı söylenir (7). Musevilere ait eski kanunlar embesil, infant ve sağır ve

dilsizlerin zarara neden oldukları zaman sorumlu tutulmamaları gerektiğini belirtirler (7). Anglo-Saxon hukukunun temel ilkesi akıl hastalarının ceza sorumluluğu yönünden haklarını korumaya yöneliktir (3). Fransız ruh hekimlerinden Esquiral, kişilerin akıl yetilerinden herhangi birinin bozukluğunda işledikleri suçtan ötürü ceza görmeleri gerektiğini ileri sürmüştür. Yine Fransız Gorget, insanların akıl hastası olmadan da adam öldürme gibi ağır suçlar işleyebileceklerini belirtmiştir (1).

Geçmiş yüzyılda çoğu Amerika yetkilileri M'Naghten Kuralları'nı izlemişlerdir. Bu kural, M'Naghten'in 1843 yılında bir İngiliz mahkemesinde adam öldürme suçu ile yargılanması sırasında oluşturuldu. Mahkeme M'Naghten'i akli dengesinin bozukluğu nedeni ile suçlu bulmadı ve bir idiot, embesil veya akıl dengesi bozuk bir insan tarafından gerçekleştirilen bir hareketin suç olmadığını beyan etti. Eğer sanık fiili işlediği sırada akıl hastası ise hareketinin tabiatı ve niteliğini anlayamazdı veya bu hareketin yanlış olduğunu bilemezdi. Basitçe ifade edilirse, davalı yanlış ve doğru arasındaki farkı bilme yeteneği temel alınarak yargılanıyordu. Bununla birlikte «nitelik» «bilmek» «yanlış» kelimelerinin belirsizliği M'Naghten kurallarının cezai sorumluluğu ölçmedeki doğruluğunu kabul etme konusunda hayli tartışmalara yol açmıştır (3).

1871 yılında New Hampshire Supreme Mahkemesi M'Naghten kurallarını reddetmiştir. Mahkeme Ceza Sorumluluğunu test etmede fiilin bir akıl hastalığının ürünü olup olmadığını saptanmasını gerekli görmüştür. Bu kural 1954 yılında Columbia'da Durham vakası hakkında hüküm verilene kadar pek dikkat çekmemiştir. Bu yakada Yargıç David L. Bazelon «bir suçtan sanık olan kişi eğer fiil bir akıl hastalığı veya bir akıl defektinin ürünü ise bu fiilen sorumlu değildir» şeklinde beyanda bulunmuştur. Ayrıca yargıç ve jüriyi davalının akli dengesi konusunda aydınlatmanın psikiyatristin fonksiyonu olduğunu beyanına eklemiştir (3).

Türk Ceza Hukuku, akıl hastalarının eylemlerinden ötürü tam yada indirimli olarak sorumsuz olabileceklerini kabul etmektedir. Suçlu bir akıl hastası ise, indirimli cezadan yararlanmalı ama hiç ceza görmemeli diye düşünülmemelidir. Ancak akıl hastası kendisini yönlendiren, davranışlarının bağımsızlığını önleyen bir sabuklamanın etkisi altında iken o suçu işlemiş ise, bu kez hiç cezalandırılmamalıdır. Kişi hiç cezalandırılmasa da, başı boş bırakılıp yeni bir eylemde bulunmasına olanak vermemek için de bir akıl hastanesinde sağaltım altına

alınmalıdır. İşte bu görüşle ülkemizde ceza sorumluluğu konusu üç bölümde incelenmektedir; Tam sorumluluk, tam olmayan sorumluluk ve sorumsuzluk (1).

Ceza sorumluluğu üzerinde çocukların, sağır ve dilsizlerin ve akıl hastalarının durumunu ayrı ayrı incelersek;

ÇOCUKLADA CEZA SORUMLULUĞU

Yürürlükte bulunan TCY'nın 53, 54, 55 maddeleri çocuklar hakkındaki esasları belirtir. Bu maddelere göre çocuklar için cezai sorumluluğun üç dönemi vardır :

1. Cezai Sorumsuzluk Dönemi :

Bu dönem TCY'nın 53. maddesinde ifadesini bulur. Yasa 11 yaşını bitirmemiş olanlar için takibat yapılamaz, ceza verilemez, işledikleri suç bir seneden fazla hapis cezasını öngörecektir nitelikte ise haklarında emniyet tedbirleri uygulanır demektir. Buna göre savcılık çocuk hakkında soruşturma ve mahkeme de dava açamayacaktır.

2. Tam Olmayan Sorumluluk Dönemi :

İki kısım gösterir;

a) Şarta Bağımlı Sorumluluk Dönemi (Farik ve Mümeyyiz Olma). 12, 12, 14, 15 yaşlarındaki çocukları içine alır. Çocuğun hekimler tarafından muayene edilmesi esastır. Hekimler tarafından farik ve mümeyyiz bulunmayan, mahkemece bu durumu kabul edilen çocuk için aynen 11 yaşını doldurmamış çocuklarda uygulanan TCY 53. maddesi yürürlüğe girer. Farik ve mümeyyiz olmakla 54. madde uygulanması başlar sorumlu tutulan çocuk suçunun cezasını tam değil, yaşına göre belirtilen azaltılmış şekilde çeker.

b) İndirimli Ceza Dönemi. Bu gruba 16, 17, 18 yaşında bulunan çocuklar girer. Yasal olarak farik ve mümeyyiz kabul edilir. Bununla birlikte gelişimini henüz tamamlamamış bu çocukları yasa bir dereceye kadar korur. Eğer çocukta zeka geriliği, akıl hastalığı varsa bunlar ayrıca değerlendirilir. Bu gruba giren çocuklar TCY'nın 55 maddesine göre cezalandırılırlar.

3. Tam Sorumluluk Dönemi :

18 yaşını doldurduğu günden itibaren çocuk yasal olarak reşittir. Ancak bir zeka geriliği veya akıl hastalığı durumu söz konusu ise değerlendirme TCY'nın 46 veya 47 nci maddelerine göre yapılır (2).

Bu noktada fark ve temyiz kavramı üzerinde biraz durmak istiyorum; Hukukta fark ve temyiz kavramı hakkında başlıca 2 görüş vardır. Bunlardan biri failin işlemiş olduğu fiilin bir suç olduğunu bilip bilmemesidir. Diğeri de failin işlemiş olduğu fiilin sonuçlarını kavrayacak derecede ruhi gelişme gösterip göstermediğidir. Ceza kanunumuzun bu görüşlerden hangisini benimsediğini anlamak için 54. ncü maddeyi incelediğimizde, bu maddenin 2 nci fıkrasında «eğer çocuk işlediği fiilin bir suç olduğunu fark ve temyiz ile hareket etmiş ise suçunun cezası aşağıda yazılı şekilde indirilir» dediğine göre, ilk sistemi benimsediği ortaya çıkmaktadır. Ancak uygulamada ikinci sistem esas alınmıştır. Eğer failin fiilin suç olduğunu bilip bilmeme şartı göz önünde bulundurulseydi, bu incelemenin her davanın ilk bilirkişisi olan hakim tarafından yapılması gerekirdi. Çoğu ceza hukuku otoriteleri bu kavramı daha çok hukuki anlamda ele almışlarsa da Temyiz Mahkemesi 5. nci Ceza Dairesinin 16.4.1949 tarihli 2238 esas, 1872 karar sayılı içtihadı ve 4. ncü Ceza Dairesinin 27.11.1950 tarihli 10095 esas, 15575, karar sayılı ittifakla verilmiş kararında uygulamada fark ve temyiz muayenelerinin hakimlerce yapılmayacağı, hekim muayenesi gerektiğini öne sürmektedirler (11). Fark ve temyiz kavramını akıl hastalıkları ve zeka gerilikleri nedeni ile suç işleme durumlarından ayırmak gerekir. Bu gibi durumlarda yapılacak muayene fark ve temyiz muayenesi ile ilgili olmayıp, doğrudan doğruya ruhi muayenedir. Ceza kanunumuzun 46. ncı maddesinde «fiili işlediği zaman şuurunun veya hareketinin serbestisini tamamen kaldıracak surette akıl hastalığına duçar olan kimseye ceza verilmez». 47. nci maddesinde «fiili işlediği zaman şuurunu veya hareket serbestisini ehemmiyetli derecede azaltacak surette akli maluliyete mübtela olan kimseye verilecek ceza aşağıda yazılı şekilde indirilir» dediğine ve herhangi bir yaş haddi belirtmediğine göre bütün suç işlemiş akıl hastalarının ve zeka gerilerinin bu maddelere göre yorumlanmaları ve muayenelerinin yapılması gerekir (11).

Çocuğun işlediği suçun farik ve mümeyyizi olup olmadığının hekimlerce saptanmasında; suçun türü, işleniş şartları, çocuğun yaşadığı ve etkisi altında kaldığı sosyal çevre, görgü, bilgi, örf ve adet ile eğitim derecesi incelenir. Fark ve temyiz halinde olma kişisel ve çevresel faktörlerle sıkı şekilde ilgilidir. Çocuk farik ve mümeyyiz ise, yaptığı hareketle başkalarına topluma bir zarar vereceğini, hareketin

başkaları tarafından iyi ve doğru görülmeyeceğini, bu hareketle kendisinin gerek çevre, gerekse yasa tarafından cezalandırılacağını bilmesi gerekir. Farik ve mümeyyizlik daima bir çocuğun belirli bir tarihte işlediği belli bir suça karşı tayin edilmelidir. Çocuğun farik ve mümeyyiz olup olmadığı tespit edilemediği takdirde şüphe cezalandırma için yeterli sayılmaz, çocuk lehine karara gidilir (2).

SAĞIR VE DİLSİZLERDE CEZA SORUMLULUĞU

TCY hem sağır hemde dilsiz olma halini ceza sorumluluğuna etkili ayrı bir neden olarak kabul etmiştir. Sağır ve dilsiz genel olarak yaşlılarına göre geri kalmış kabul edilir. TCY'nın 57 maddesi 15 yaşını doldurmamış bir sağır ve dilsizi sorumsuz kabul eder, 24 yaşına kadar tedbirli bir davranış içinde bırakılır.

TCY'nın 58 maddesine göre «fiili işlediği zaman 15 yaşını bitirmiş olup da yaptığı işin neticesini fark ve temyiz ile hareket ettiği anlaşılmayan «sağır ve dilsizlere ceza verilmez. Ancak 24 yaşını dolduruncaya kadar bir tedbir olmak üzere, suç niteliğine göre islah evinde veya ailesinin gözetiminde kalır.

15 yaşını bitirmiş sağır ve dilsiz farik ve mümeyyiz bulunuyorsa yaşı ne kadar ilerlerse ilerlesin indirimli bir ceza uygulanır, Cezai Sorumluluğun tam olduğu bir yaş yoktur. 18 yaşını bitirmemişse 54. maddenin 2nci fıkrasına göre cezalandırılır. 18 yaşını bitirmiş ancak 21 yaşını doldurmamış olanlar TCY 55 maddesine göre cezalandırılır. 21 yaşını doldurmuş farik ve mümeyyiz olan bir sağır ve dilsiz yaşı ne olursa olsun, fiili işlediği zaman 65 yaşını dolduran yaşlılar gibi TCY 56 maddesi kapsamında ceza alırlar. Ancak 1960 senesinden sonra çıkarılan 15 sayılı bir yasa maddenin yaşlılar için olan bölümünü yürürlükten kaldırmış bulunmaktadır (2).

AKIL HASTALARINDA CEZA SORUMLULUĞU

TCY'nın 46, 47 ve 48 nci maddeleri hangi durumların cezai sorumluluğa etki yapacağını, etki derecesini göstermektedir. 46. madde «fiili işlediği zaman şuurunun veya hareketinin serbestisini tamamen kaldıracak surette akıl hastalığına duçar olan kimseye ceza verilmez» der. Bu maddeye göre suç işleyen akıl hastası olmalı, suç hastalık etkisinde işlenmeli hastalık ile olay bağlantısı olmalıdır. Bu maddeden yararlanan hastalar iyi oluncaya kadar bir akıl hastalıkları hastanesinde tedavi ve korunmaya alınır. Belirli bir süre sonunda sifa bulunduğu ilgili sağlık kurallarınca karar verilenler davalarının bulunduğu mah-

kemelerce serbest bırakılırlar. Akıl hastalığı dışında zeka gelişmesi geri kalmış suç işleyen kişilerde bu maddeden yararlanır (2).

47 nci madde de «şuur ve hareket serbestisini ehemniyetli derecede azaltacak akli maluliyet» deyimini vardır. Bu gibi vakalarda tedavi gereği düşünülmemiştir. Bu vakalar akıl hastanesinede kapatılamazlar. Davaları yürür, duruşmada söz hakları vardır. Cezaları kanunun öngördüğü oranda indirilip hüküm verildiğinde ceza evine gönderilirler (2).

48 nci madde «arizi» bir nedenle suç işleyenlerin 46 veya 47 nci maddelerden yararlanabileceklerini bildirir. Yani geçici bir neden sonucu olarak 46 veya 47 nci madde söz konusu ise kişi hakkında 46 veya 47 nci madde uygulanır (2). Geçici nedenlerin neler olabileceği yaşamızda belirtilmemiştir. Çeşitli nedenlerle oluşan konfüzyon tablolarında hastanın suç işlemesi durumunda veya kişinin haberi olmadan başkaları tarafından içki veya herhangi bir toksik veya psikotrop madde içtirilmesi halinde işlenen suçlara karşı o kişinin korunması amacı ile bu madde uygulanabilir (5).

Falret'in «akıl hastalığı belirginleşmiş her kişi sorumsuzdur» anlayışı zamanında olduğu gibi onaylanmış ise de bugün artık her akıl hastasının ceza sorumluluğundan tümüyle yoksunluğunun kabul edilmesi düşünülemez. Suçlu bir akıl hastası ise, indirimli cezadan yararlanmalı ama hiç bir ceza görmemeli diye düşünmemelidir. Hasta kendisini yönlendiren, davranışlarının bağımsızlığını önleyen hezeyanlı bir atmosfer içinde o suçu işlemiş ise ceza sorumluluğu taşımaması doğaldır. Ancak topluma uyum sağlayacak ölçüde iyileşmiş bir şizofren yada ruhsal tablo içermekle beraber konvülsif krizler arasında dönemde açık belirtiler taşımayan bir epilektik için tam sorumsuzluk kararı verilmesi doğru değildir (1).

Suç işlemiş bir kişi için suçlunun kendisi ,yakınları, avukatı yada savcı akıl hastası olduğunu ileri sürerek TCY'nın 46 veya 47 nci maddeleri kapsamına girecek ölçüde olup olmadığının saptanmasını istemeleri karşısında, Yargıtay birleşik içtihadı gereği yargıç suçluyu ruh hekimine göndermek zorunluluğundadır. Kimi vakalarda suçtan kurtulma amacı ile hekim yanılgıya düşebilir, suçlunun gerçek akıl hastası olduğunu saptamak güçleşir. Bu nedenle Ceza Mahkemeleri

Usulü Kanununun 74. maddesi özellikle sanığın şuur tetkikinin bir gözlem sonucu yapılmasını belirtir. Sanığı gözlem altında tutma en fazla 6 haftadır. Bu süre yetişmediği takdirde yeniden süre talep edilebilir (1).

Ceza hukuku alanında adli psikiyatri ile ilgili 2 kavram daha var.

1) Irzına geçilme veya fiili livataya uğramanın töresel kötülüğünü sezme ve olaya ruhsal yönden direnme,

2) Alkol ve madde alışkanlık ve tutkunlukları.

Irzına geçilmenin veya fiili livataya uğramanın töresel kötülüğünü sezecek yaşta olmayan küçüklerin veya kendilerinde böyle bir anlayışın olgunlaşıp yerleşmesine olanak olmayan zeka gerilerinin veya tutuldukları akıl hastalığı nedeni ile böyle bir anlayışı kaybetmiş olanların bu durumlarının onların böyle bir eyleme ruhsal yönden karşı koyma yetenek ve olanağını etkileyeceği kolayca anlaşılır. Bu yöndeki anlayış ve sezgileri saptayarak değerlendirilmelerini yapmak da adli psikiyatrinin konu ve görevleri içine girer (TCY 414 ve 416 maddeleri). Burada «eyleme ruhsal yönden direnme» bu anlatılmak istenen, olayın başından itibaren olayın niteliğini ve olası sonuçlarını anlayıp bilebilme ve sonuçta kendini olayın akışından alıkoyabilme yeteneğidir (5).

Alkol ve madde kullanımında, maddenin kesilmesi durumunda yoksunluk tablosu oluşan durumları tutkunluk (addiction-iptila), yoksunluk tablosunun oluşmadığı durumları ise alışkanlık (habituation, itiyat) olarak görmek hukukçular ve yasa yönünden alışlagelmiş bir tutum olmuştur. Tutkunluk durumunda kişi hasta olarak kabul edilir ve madde kullanma suçuna karşı ceza sorumluluğu olmadığı kabul edilir. Buna karşın madde kullanımları alışkanlık düzeyinde olanların istençleriyle bu alışkanlığa karşı koyabilecekleri düşünülür ve ceza sorumluluklarının tam olduğu kabul edilir (5).

Yazıyı bitirmeden önce kısaca akıl hastalarının «kamu düzenini bozma» ve «suç işleme olasılıkları» üzerinde durmak istiyorum.

Akıl hastalarının suç işleme olasılığının «normal» bilinen toplum kesiminden daha yüksek olduğu kanıtlanmamıştır. Ancak akıl hastasının suçu kamuoyuna daha dramatik biçimde yansır ve etkisi büyük olur. Bir yandan da akıl hastalarına karşı ön yargılar nedeniyle tepkiler daha belirgindir. Akıl hastalarında suçluluk oranı yüksek olmasa bile, ruhsal bozukluk sırasında suç işlemesi özellik taşır (9).

Yasalarımız, bir suç işlenmeden önce, herhangi bir kişiyi suç işleyebilir yargısı ile tutuklamaya ve yargılamaya izin vermemektedir. Bir akıl hastası, elde kesin veriler yoksa, suç işleyebilir kanısı ile ceza evine yada hastaneye konamaz. Ancak akıl hastası olsun olmasın, kamu düzenini bozucu, tehdit edici tutum ve davranışlar gösteren herhangi bir kişinin suç işlemesini önlemek ve kamu düzenini korumak amacı ile 5442 sayılı il idaresi yasasının değişik maddelerinde ve 442 sayılı köy yasasında valilere, güvenlik görevlilerine ve köy muhtarlarına bazı yetkiler verilmiştir. Bu yetkiler çevreyi tehdit eden davranışlar gösteren herhangi bir kişinin yargıç önüne çıkarılmak üzere karakola, eğer bir akıl hastalığı kanısı varsa hastaneye götürülmesi türündedir. Fakat ne güvenlik güçleri, nede yargıç, suç işlememiş bir kişinin hastanede tutulmasına karar veremez. Hastaneye yatırmak ve orada tutup tedavi etmek yetki ve sorumluluğu hekimin üzerindedir (9).

ÖZET

Kişinin suç olayındaki ruhsal durumu, suç işlediği sırada bir takım sanrılar etkisi altında olup olmadığı ceza hukuku açısından önem taşır. Bu noktada adli psikiyatri hukuka yardım eder. Bu yazıda suç olayı, cezai sorumluluk kavramı ve çocukların, sağır ve dilsizlerin, ruh hastalarının cezai sorumluluk durumları gözden geçirilmiştir.

Anahtar Kelimeler : Ceza Hukuku, Ceza Sorumluluğu, Adli Psikiyatri

SUMMARY

Forensic Psychiatry Applications in Relation to Criminal Law

The mental state of the person during the commitment of the crime, whether his actions were influenced by delusions or not, is important for criminal law. At this point, forensic psychiatry helps to law. This article reviews the concepts of crime, criminal responsibility and the criminal responsibility of children, deaf and dumb person and mentally ill people.

Key Words : Criminal Law, Criminal responsibility, Forensic Psychiatry

KAYNAKLAR

1. Akgün N : Ceza Hukuku alanında adli psikiyatri, Adli Psikiyatri, 1987, Ankara, 55-115.
2. Aykaç M : Cezai Sorumluluk, Adli Tıp, 1987, İstanbul, 383-395.
3. Cammer L : Criminal responsibility, Outline of Psychiatry, 1962, Mc Graw-Hill Book Company Inc, 360-361.
4. Dönmezer S : Suç, Kriminoloji, 1984, İstanbul, Filiz Kitabevi, 57-95.
5. Dinçmen K : Suça karşı ceza ehliyeti kavramı, Adli Psikiyatri, 1984, İstanbul, Birlik Yayınları, 20-27.
6. Kamay BT : Adli tıbbın sahası, Adli Tıp. 1959, Ankara Güzel İstanbul Matbaası, 5-6.
7. Kaplan HI Freedman AM Sadock BJ : Forensic psychiatry, Comprehensive Textbook of Psychiatry, Third Edition 1980, Williams and Wilkins, Baltimore, London, 3043-3083.
8. Özgen E : Ceza Hukuku, Ceza ve Ceza Muhakeme Hukuku Bilgisi, 1988, Eskişehir, T.C. Anadolu Üni. Eğitim, Sağlık ve Bilimsel Araştırma Çalışmaları Vakfı Yayınları No : 62 5-13.
9. Öztürk MO : Türkiye'de ruh hekimliğinin yasal konuları, Ruh Sağlığı ve Buzluklukları, 1988, Ankara, Nuroloji Matbaacılık A.Ş., 493-494.
10. Tunalı İ : Adli Tıp hakkında genel bilgi, Adli Tıp, 1988, Ankara, Yarı-Açık Cezaevi Matbaası, 1-7.
11. Tunalı İ Kendi Ö : Fark ve temyiz kudreti ile ilgili bir araştırma, Adalet Dergisi S : 177-190, 1987.